

El geni de les emboscades

Joan Daniel Bezsonoff torna a la guerra d'Algèria a «La melancolia dels oficials»

XAVIER CORTADELLAS xcortadellas@presencia.cat

Dit a la manera de Bezsonoff, el Daniel Valls de *La melancolia dels oficials* és un *homo gallicus*. S'expressa en català, però la seva religió és França. IDéu, que ha volgut que l'apòstol Pere es digués Charles de Gaulle i que ha deixat que les pedres de la seva església fossin el Vaticà de la Quarta República, no sembla trobar cap inconvenient en el fet que l'Hexagone arribi a Algèria tal com, en temps del coronel Alfons Valls, pare de Daniel, arribava a l'Indoxina. Tampoc no hi té cap inconvenient, el Daniel Valls d'entre el 1957 i el 1959, l'època de *La melancolia dels oficials*, tot i les prevencions del comandant Bronstein sobre De Gaulle i tot i que a *La presonera d'Alger* –Joan Daniel Bezsonoff també va ambientar a Orà *Les lletres d'amor no serveixen de res*– va enamorar-se d'Assià, una terrorista algeriana que havia de custodiar i que va acabar morint. Ara, Daniel Valls només sua melancolia, compleix les ordres sense preguntar-se gaire res. Però no té ni la bona fe ingènua de l'alferes Quéro, ni la crueltat repugnant del tinent Lé-cuyer. A part de l'atracció que sent per Cathy, una meuca de París, quasi el seu únic desig és «entrar a la guerra secreta». El romanticisme més desbocat va a càrrec de Martina Stobinski i del cors Maurice Leccia, que és el seu millor amic i que els lectors de Bezsonoff recordem de *Les amnèsies de Déu*. *La melancolia dels oficials* és un llibre on l'horror es combina amb històries d'amor i de desamor, reblert de frases punyents com obusos, divertit en més d'un moment i en què el més innoble de tots, el gran geni de la pitjor emboscada de la guerra d'Algèria, mou els fils des de París. No és casual, doncs, que, com que no sap parlar d'amor i com que vol amagar la seva emoció, Maurice Leccia s'estimi més imitar De Gaulle.

«LA MELANCOLIA DELS OFICIALS»

Autor: JOAN DANIEL BEZSONOFF
Editorial: EMPÚRIES
Pàg.: 144 / Preu: 18 €

A la fi dels anys cinquanta, França lluitava per conservar la seva província algeriana. Bezsonoff ens serveix de guia.

Indignació i entusiasme

Sebastià Bennasar ens dóna un assaig periodístic sobre el moviment 15-M

MELCIOR COMES mcomes@presencia.cat

Quan el moviment de la indignació va començar a ocupar les places i els carrers de moltes ciutats de l'estat, a partir del passat 15 de maig, va començar a posar-se en primer pla d'actualitat una reflexió sobre tot el que implicava aquest enrenou ciutadà. Vam poder veure com, des de la dreta més rànica, es qualificava els indignats de milícia leninista amb propensions colpistes i com, des de l'esquerra més utòpica, es volia veure una embranzida corprenedora cap a un canvi històric, la posada en marxa d'una transició pacífica que havia de canviar la cara a la democràcia del país (i sempre cap a altes quotes de virtut i de justícia). ¿No seria bo, però, fer un diagnòstic més ponderat, avaluant –críticament– els pressupòsits que pretenen esgrimir-se, les idees que circulen entorn del moviment, i apreciar, sense gaire invenció, si és possible, les possibilitats que es pugui anar més enllà de la democràcia representativa tal com avui la coneixem? Sebastià Bennasar ha desaprofitat l'oportunitat de donar un assaig que respongui a aquestes intencions; ens dóna, en canvi, un llibre ben escrit, documentat i intel·ligent, però que hauria tingut més gruix intel·lectual i periodístic si hagués superat l'esperit purament encomiàstic i hagués facilitat un espai de reflexió crítica, que hauria ajudat a donar al llibre més complexitat i tempraça. El resultat, tal com ens el dóna l'autor, no deixa de ser llegidor i ben interessant, però arriba un punt en què ja sabem que tot el que s'afirmi anirà en la línia del progressisme més il·lusionat, com si del que es tractés fos de fer triomfar una causa indignada i no de salvaguardar l'esperit crític. Ser crítics amb els crítics, indignats o no, és ara més necessari que mai.

«LA PRIMAVERA DELS INDIGNATS»

Autor: SEBASTIÀ BENNASAR
Editorial: METEORA
Pàg.: 128 / Preu: 14 €

Estudi sobre el moviment 15-M, aplec d'entrevistes amb intel·lectuals sobre la indignació popular aixecada per la crisi.

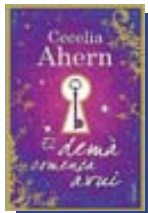
NOVETATS

«EL MÓN DES DE L'AGUT»

Autor: JOSEP SANTESMASES
Editorial: AROLA
Pàgines: 64 / Preu: 12 €

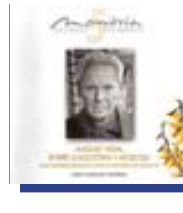
El món des de l'agut és un conjunt de poemes pensats des del cim de Montagut (Querol, Alt Camp), a partir de l'observació d'un petit món humanitzat desaparegut i de la suggestiva i amplíssima visió envers un extens territori, des dels Pirineus a la mar, des del Montseny als Ports. Josep Santesmas ha publicat diversos llibres d'història local i nombrosos articles d'història i assaig.

«EL DEMÀ COMENÇA AVUI»

Autora: CECELIA AHERN
Traducció: NÚRIA ARTIGAS
Editorial: COLUMNA
Pàgines: 392
Preu: 18,90 €

La Tamara Goodwin sempre ha tingut tot el que ha volgut. Va créixer en una mansió amb platja particular, un armari ple de roba de disseny i una gran habitació amb un lluxós bany privat. Però la sobtada mort del seu pare canviarà la seva vida per sempre. Una nova història de l'autora de *Postdata: t'estimo*.

«AUGUST VIDAL ENTRE LLAGOSTERA I MOSCOU»

Autor: ENRIC RAMIONET
Edició: AJUNT. LLAGOSTERA
Pàgines: 252 / Preu: 20 €

Un treball a l'entorn del mestre, pedagog i traductor llagosterenc. Es va vincular al moviment de l'Escola Nova, va ser testimoni, a Berlín, de l'ascens de Hitler, comisari de les Brigades Internacionals durant la Guerra Civil i va sobreviure a un llarguíssim exili a l'URSS. Repatriat el 1957, es va convertir en un dels més prestigiosos traductors de rus del país.